

AWDURDOD TÂN AC ACHUB GOGLEDD CYMRU

Cofnodion cyfarfod Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru a gynhaliwyd ddydd Llun 17 Mehefin 2019 yn Siambr Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy, Bodlondeb, Conwy. Dechreuodd y cyfarfod am 10.30am.

YN BRESENNOL

Y Cyngorydd

Peter Lewis (Cadeirydd)
Dylan Rees (Dirprwy Gadeirydd)
Bryan Apsley
Brian Blakeley
Ann Davies
Ian Dunbar
Veronica Gay
Richard Griffiths
J Brynmor Hughes
Eric Wyn Jones
Sue Lloyd-Williams
Geoff Lowe
Roger Parry
Gareth A Roberts
Rondo Roberts
Paul Shotton
J Rodney Skelland
Nigel Smith
Owen Thomas

Yn cynrychioli

Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy
Cyngor Sir Ynys Môn
Cyngor Bwrdeistref Sirol Wreccsam
Cyngor Sir Ddinbych
Cyngor Sir Ddinbych
Cyngor Sir y Fflint
Cyngor Sir y Fflint
Cyngor Sir Ynys Môn
Cyngor Gwynedd
Cyngor Sir Ynys Môn
Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy
Cyngor Bwrdeistref Sirol Wreccsam
Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy
Cyngor Gwynedd
Cyngor Bwrdeistref Sirol Wreccsam
Cyngor Sir y Fflint
Cyngor Bwrdeistref Sirol Wreccsam
Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy
Cyngor Sir y Fflint

Hefyd yn bresennol:

S A Smith (Prif Swyddog Tân a Phrif Weithredwr); C P Everett (Clerc a Swyddog Monitro'r Awdurdod); K W Finch (Trysorydd yr Awdurdod); R Fairhead a Kevin Roberts (Prif Swyddog Tân Cynorthwyol); H MacArthur ac S Morris (Prif Swyddogion Cynorthwyol); T Williams (Rheolwr Cyfathrebu Corfforaethol); Pam Bass a Diane Davies (Ysgrifenyddiaeth).

YMDDIHEURIADAU

Y Cyngorydd

Marion Bateman
Meirick Lloyd Davies
Michael Dixon
Gethin Glyn Williams
David Wisinger

Yn cynrychioli

Cyngor Sir y Fflint
Cyngor Sir Ddinbych
Cyngor Bwrdeistref Sirol
Cyngor Gwynedd
Cyngor Sir y Fflint

1 DATGAN BUDDIANNAU

1.1 Ni ddatganwyd unrhyw fuddiannau.

2 RHYBUDD O FATERION BRYD

2.1 Nid oedd unrhyw faterion bryd.

3 COFNODION Y CYFARFOD A GYNHALIWYD AR 18 MAWRTH 2019

3.1 Cafodd cofnodion cyfarfod yr ATA a gynhaliwyd ar 18 Mawrth 2019 eu cyflwyno i'w cymeradwyo.

3.2 **PENDERFYNWYD cymeradwyo cofnodion y cyfarfod yn gofnod gwir a chywir.**

4 MATERION YN CODI

4.1 Dywedodd y PST fod y negodiadau sy'n digwydd drwy'r Cyd-Gyngor Cenedlaethol ar gyfer Gwasanaethau Tân ac Achub Awdurdodau Lleol, yn glŷn â chyflog ac amodau diffoddwyr tân, yn dal i fynd yn eu blaenau. Y neges allweddol yw nad oes unrhyw benderfyniad wedi cael ei wneud hyd yma. Caiff yr Aelodau wybod beth yw'r datblygiadau.

4.2 Mynegodd yr Aelodau eu gwerthfawrogiad o waith y diffoddwyr tân yn ystod y llifogydd yn ddiweddar.

5 CYNLLUN GWELLA A LLESIANT 2020/21

5.1 Fe wnaeth PSC Morris gyflwyno'r adroddiad a oedd yn rhoi argymhellion y Panel Gweithredol i'r Awdurdod ac yn ceisio cymeradwyaeth i ddatblygu Strategaeth Amgylcheddol ddrafft fel rhan o Gynllun Gwella a Llesiant yr Awdurdod ar gyfer 2020/21 ac ymlaen.

5.2 Roedd yr adroddiad yn cyfeirio at amcanion llesiant tymor hir presennol yr Awdurdod, ac roedd yn amlinellu'r amserlen ar gyfer llunio Cynllun 2020/21, ymgynghori yn ei gylch, a'i gymeradwyo.

5.3 Rhoddodd PSC Morris wybod i'r Aelodau fod y Gweithgor Cynllunio wedi cwrdd dair gwaith i ddechrau datblygu'r Cynllun ar gyfer y flwyddyn nesaf, ac mai argymhelliad y Gweithgor Cynllunio i'r Panel Gweithredol oedd y dylai ymgynghoriad cyhoeddus yr Awdurdod ganolbwyntio eleni ar ddatblygu a mabwysiadu Strategaeth Amgylcheddol i'w chyflawni o Ebrill 2020 ymlaen. Byddai hyn yn digwydd yn unol ag ail amcan llesiant yr Awdurdod, a byddai'n ceisio ymdrin â'r agweddau sy'n ymwneud â chyfrifoldeb corfforaethol a chydymffurio yn ogystal ag effaith y newid yn yr hinsawdd ac amodau tywydd eithafol ar ddarparu gwasanaethau yn y dyfodol.

5.4 Fe wnaeth y PSC Morris atgoffa'r Aelodau fod yr Awdurdod, mewn gwirionedd, eisoes wedi mabwysiadu Datganiadau Amgylcheddol a Pholisi Ynni flynyddoedd yn gynharach, ond bod y cynnydd wedi cael ei arafu ar gyfer dyfodiad Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol 2015 a sefydlu cynlluniau Byrddau Gwasanaethau Cyhoeddus. Drwy roi bywyd newydd i'r gwaith hwn nawr, sef drwy ddatblygu Strategaeth Amgylcheddol newydd ar gyfer yr Awdurdod, gellid delio â gofynion Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol yn fwy amlwg, a chysoni mor agos â phosibl ag amcanion amgylcheddol Byrddau Gwasanaethau Cyhoeddus Gogledd Cymru.

5.5 PENDERFYNWYD:

- (i) **datblygu Strategaeth Amgylcheddol ddrafft, a**
- (ii) **cyfnod o ymgynghori dros haf 2019 er mwyn ystyried y sylwadau wrth ddatblygu'r Strategaeth derfynol i'w gweithredu o Ebrill 2020 ymlaen.**

6 TREFNIADAU LLYWODRAETHU A CHYLLID AWDURDODAU TÂN AC ACHUB YNG NGHYMRU

- 6.1 Rhoddodd y PST wybod i'r Aelodau am y sefyllfa ddiweddaraf o ran y newidiadau arfaethedig i drefniadau cyllid a llywodraethu'r awdurdodau tân ac achub yng Nghymru fel y nodir yn y Papur Gwyn "Diwygio Awdurdodau Tân ac Achub yng Nghymru" a gyhoeddwyd ar 13 Tachwedd 2018.
- 6.2 Cadarnhaodd y PST nad yw'r mater wedi symud ymlaen gan nad yw ymateb Llywodraeth Cymru i'r ymatebion i'r ymgynghoriad wedi cael ei gyhoeddi eto.
- 6.3 Cafodd yr Aelodau wybod y bydd y Prif Swyddog Tân a'r Cadeirydd yn mynychu cyfarfod ar 19 Mehefin 2019 gyda Hannah Blythyn, y Dirprwy Weinidog Tai a Llywodraeth Leol, sef y gweinidog arweiniol ar gyfer materion tân erbyn hyn.
- 6.4 **PENDERFYNWYD nodi'r wybodaeth a ddarparwyd, a chael diweddariad pellach yn dilyn y cyfarfod â'r Dirprwy Weinidog Tai a Llywodraeth Leol.**

7 DATGANIAD O GYFRIFON DRAFFT 2018/19

- 7.1 Fe wnaeth y Trysorydd gyflwyno'r adroddiad a oedd yn rhoi Datganiad o Gyfrifon drafft 2018/19, sy'n cynnwys gwybodaeth am sefyllfa alldro gwariant refeniw a chyfalaf drafft ar gyfer blwyddyn ariannol 2018/19, ynghyd â chrynodeb o eitemau allweddol y fantolen, sy'n cynnwys cynnal cronfeydd a glustnodwyd.

- 7.2 Cafodd yr Aelodau wybod bod y cyfrifon drafft ar gyfer y flwyddyn yn cadarnhau gorwariant o £3,000 yn erbyn y gyllideb refeniw o £34.1 miliwn a gymeradwywyd.
- 7.3 Fe wnaeth y Trysorydd esbonio hefyd bod cyllideb gyfalaf o £4.9 miliwn wedi cael ei chymeradwyo, ac yna wedi'i diwygio i £5.9 miliwn, ond dim ond £1.9million a gafodd ei wario mewn gwirionedd. Mae hyn yn adlewyrchu'r camau a gymerwyd yn y flwyddyn i ohirio a lleihau'r rhaglen gyfalaf.
- 7.4 Cadarnhaodd y Trysorydd hefyd fod yr Awdurdod yn cadw £0.8 miliwn mewn cronfeydd a glustnodwyd (fel ar 31 Mawrth 2019) rhag ofn.

7.5 **PENDERFYNWYD:**

- (i) nodi sefyllfaoedd yr alldro cyfalaf a refeniw drafft, fel sydd yn Natganiad o Gyfrifon 2018/19;**
- (ii) dirprwyo'r gwaith o gymeradwyo Datganiad o Gyfrifon archwiliedig terfynol 2018/19 i'r Panel Gweithredol yn ei gyfarfod ar 29 Gorffennaf 2019; a**
- (iii) cymeradwyo'r cronfeydd a glustnodwyd, fel sydd yn Natganiad o Gyfrifon 2018/19.**

8.0 DATGANIAD LLYWODRAETHU BLYNYDDOL 2018/19

- 8.1 Fe wnaeth PSC MacArthur gyflwyno'r adroddiad a oedd yn rhoi Datganiad Llywodraethu Blynyddol drafft 2018/19 i'r Aelodau mewn fformat diwygiedig er mwyn bod yn gyson â'r trefniadau llywodraethu ymhob un o saith egwyddor graidd fframwaith CIPFA/Solace.
- 8.2 Bydd y Datganiad Llywodraethu Blynyddol drafft yn destun adolygiad allanol gan Swyddfa Archwilio Cymru, yn unol â'r amserlenni ar gyfer archwilio'r Datganiadau Ariannol.
- 8.3 Fe wnaeth y PSC MacArthur roi manylion Cynllun Gweithredu Gwella Llywodraethiant, sy'n cael ei adolygu bob chwarter, ac fe wnaeth yr Aelodau nodi'r Adolygiad o'r Fflyd Wen sydd wrthi'n cael ei gynnal ac a gaiff ei adrodd drwy'r strwythur llywodraethu.
- 8.4 I ymateb i gwestiwn gan un o'r Aelodau, fe wnaeth y PSC MacArthur gadarnhau'r amserlenni ar gyfer cynnal yr adolygiad o seiberddiogelwch.

8.5 **PENDERFYNWYD:**

- (i) nodi cynnwys Datganiad Llywodraethu Blynyddol drafft yr Awdurdod ar gyfer 2018/19; a**

(ii) dirprwyo'r gwaith o gymeradwyo Datganiad Llywodraethu Blynyddol archwiliedig terfynol 2018/19 i'r Panel Gweithredol yn ei gyfarfod ar 29 Gorffennaf 2019.

9 MONITRO PERFFORMIAD 2018/19

9.1 Fe wnaeth y PSC Morris gyflwyno'r adroddiad a oedd yn rhoi crynodeb o weithgareddau Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru yn ystod 2018/19, ynghyd â'i berfformiad mewn perthynas â'i amcanion.

9.2 Un mater arbennig o bwysig oedd y cynnydd mawr yn nifer y tanau yn yr awyr agored yn ystod y flwyddyn, a phriodolwyd hyn i'r haf sych a phoeth yn 2018.

9.3 Tynnwyd sylw hefyd at y gostyngiad parhaus yn nifer y tanau damweiniol mewn anheddau, gan fod y nifer wedi gostwng yn ystod y flwyddyn i'r lefel isaf a gofnodwyd erioed yng Ngogledd Cymru.

9.4 Roedd nifer yr argyfyngau nad oeddent yn danau, ac a aethpwyd atynt, lawer yn is na'r flwyddyn flaenorol. Mae hyn yn adlewyrchu'r ffaith fod y prosiectau peilot wedi dod i ben ac roedd y niferoedd wedi dychwelyd i lefelau tebyg i rai 2015/16.

9.5 I ymateb i gwestiwn am y Tîm Cymorth Cymunedol, cytunodd y Cadeirydd i godi'r mater gyda'r Dirprwy Weinidog yn eu cyfarfod nesaf ar 19 Mehefin 2019.

9.6 **PENDERFYNWYD nodi'r wybodaeth a ddarparwyd**

10 ADRODDIAD BLYNYDDOL DYLEDION DRWG A DDILEWYD 2018/19

10.1 Fe wnaeth y Trysorydd gyflwyno'r adroddiad a oedd yn rhoi gwybod i'r Aelodau mai £300 oedd cyfanswm y dyledion drwg a ddilewyd rhwng 1 Ebrill 2018 a 31 Mawrth 2019.

10.2 **PENDERFYNWYD nodi'r wybodaeth a ddarparwyd**

11 ADRODDIAD BLYNYDDOL Y BWRDD PENSIWN LLEOL 2018/19

11.1 Fe wnaeth y PSC MacArthur gyflwyno'r adroddiad a oedd yn nodi'r gwaith a wnaed gan y Bwrdd Pensiwn Lleol yn ystod 2018/19, ac a gafodd ei ystyried a'i gymeradwyo gan y Bwrdd yn ei gyfarfod ar 2 Mai 2019.

11.2 Yn ystod 2018/19, cyfarfu'r Bwrdd dair gwaith a chynnal rhaglen waith a gafodd ei hystyried ymhob cyfarfod. Gan fod y Bwrdd nawr wedi cwblhau nifer o weithgareddau hyfforddi, bydd yn dechrau dewis

pynciau i'w dadansoddi'n fanwl gyda'r bwriad o wneud argymhellion i'r Awdurdod fel y bo'r angen.

11.3 Diolchodd y Bwrdd am yr hyfforddiant a gafodd.

11.4 PENDERFYNWYD cymeradwyo Adroddiad Blynyddol y Bwrdd Pensiwn Lleol 2018/19 i'w gyhoeddi ar wefan yr Awdurdod.

12 CWYNION A DATGELIADAU ER LLES Y CYHOEDD, A NEGESEUON O WERTHFAWROGIAD

12.1 Fe wnaeth y PSTC Roberts gyflwyno'r adroddiad a oedd yn nodi'r nifer a'r mathau o gwynion, datgeliadau er lles y cyhoedd, a negeseuon o werthfawrogiad a ddaeth i law i'r Gwasanaeth rhwng 1 Ebrill 2018 a 31 Mawrth 2019, a nifer y cwynion a gafodd eu datrys yn yr un cyfnod.

12.2 Nododd yr Aelodau fod 30 o gwynion wedi dod i law yn ystod y cyfnod (a chadarnhawyd naw ohonynt), yn ogystal â 240 o negeseuon o werthfawrogiad.

12.3 Am yr ail flwyddyn yn olynol, ni ddaeth unrhyw gwynion am faterion y Gymraeg, a hefyd cydnabuwyd bod cynnydd wedi bod yn nifer y negeseuon o werthfawrogiad yn y categorïau 'gwaith mewn partneriaeth' a 'gwaith mewn digwyddiadau gweithredol'.

12.4 PENDERFYNWYD nodi'r adroddiad, a nodi'n ffurfiol y gwerthfawrogiad i'r staff am eu gwaith caled.

13 CYNLLUN CYDNABYDDIAETH ARIANNOL YR AELODAU

13.1 Fe wnaeth y Clerc gyflwyno'r adroddiad a oedd yn tynnu sylw at y newidiadau i gydnabyddiaeth ariannol yr Awdurdod sy'n dod i rym ar ddyddiad y cyfarfod blynyddol, sef 17 Mehefin 2019. Mae'r newidiadau hyn yn cyd-fynd â'r penderfyniadau yn Adroddiad Blynyddol Panel Annibynnol Cymru ar Gydabyddiaeth Ariannol, ac maent yn adlewyrchu'r cynnydd yn y cyflog sylfaenol i aelodau etholedig prif gynghorau, gyda'r cynnydd felly i aelodau'r awdurdodau tân ac achub.

13.2 Cyfeiriodd y Cadeirydd at gyfarfod a gynhaliwyd yn ddiweddar gyda Phanel Annibynnol Cymru ar Gydabyddiaeth Ariannol, ac aillbwysleisiodd mor bwysig yw hi bod yr Aelodau'n mynychu'n rheolaidd.

13.3 PENDERFYNWYD:

- (i) nodi penderfyniadau Panel Annibynnol Cymru ar Gydnabyddiaeth Ariannol am lwfansau a chydabyddiaeth arianol yr aelodau, i'w gweithredu o 17 Mehefin 2019 ymlaen;**
- (ii) cytuno na ellir hawlio cynhaliaeth heblaw fod yr aelodau i ffwrdd o gartref am bum awr neu fwy, yn unol â rheolau Cyllid a Thollau EM;**
- (iii) rhoi awdurdod dirprwyedig i'r Clerc i ddiweddarau'r rhestr o gydnabyddiaethau ariannol yr aelodau o fewn cyfansoddiad yr Awdurdod, ac i wneud unrhyw newidiadau angenrheidiol i restr 2019/20 o bryd i'r gilydd yn ystod y flwyddyn ddinesig er mwyn adlewyrchu unrhyw newidiadau yn aelodaeth neu ddeiliaid swyddi'r Awdurdod, neu o ganlyniad i unrhyw adroddiadau atodol gan Banel Annibynnol Cymru ar Gydnabyddiaeth Ariannol.**

14 ADOLYGU CYFANSODDIAD YR AWDURDOD 2018/19

- 14.1 Fe wnaeth y Clerc gyflwyno'r adroddiad a oedd yn rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r Aelodau am y diwygiadau a wnaed yn ddiweddar i elfennau cyfansoddol Cyfansoddiad yr Awdurdod, a chadarnhaodd nad oedd angen tynnu sylw at unrhyw bryderon.

14.2 PENDERFYNWYD:

- (i) cymeradwyo'r diweddariadau i'r Cyfansoddiad fel yr amlinellir ym mharagraffau 7 i 13 o'r adroddiad; a**
- (ii) nodi'r camau arfaethedig ar gyfer 2019/20 i sicrhau bod y Cyfansoddiad yn parhau'n gyfredol.**

15 YMGYNGHORIAD LLYWODRAETH Y DU AR GYFYNGU AR DALIADAU YMADAEL YN Y SECTOR CYHOEDDUS

- 15.1 Fe wnaeth y PSC MacArthur gyflwyno'r adroddiad a oedd yn rhoi gwybod i'r Aelodau am reoliadau arfaethedig Llywodraeth y DU i gyfyngu ar daliadau ymadael yn y sector cyhoeddus i uchafswm o £95,000, ac a oedd yn nodi ymateb arfaethedig i ymgynghoriad Llywodraeth y DU ar y mater.

15.2 PENDERFYNWYD:

- (i) nodi'r wybodaeth a ddarparwyd am y rheoliadau arfaethedig i weithredu cap o £95,000 ar daliadau ymadael yn y sector cyhoeddus; a**
- (ii) cefnogi'r ymateb i ymgynghoriad Llywodraeth y DU.**

16 MATERION BRYD

16.1 Nid oedd unrhyw faterion bryd.

17 RHAN II

17.1 Nid oedd unrhyw eitemau wedi cael eu symud i Ran II.